

Pomoc na etapie przedsądowym

Adwokaci i radcowie prawni zatrudnieni przez Powiat Toruński, od 1 stycznia 2016 r. będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej. Wyjaśniamy kto i na jakich zasadach może z niej skorzystać.

OPRACOWAŁ:
CZESŁAW MAKOWSKI
SEKRETARZ POWIATU

Dnia 5 sierpnia br. Sejm RP uchwalił ustawę o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1255), której celem jest zapewnienie obywatelom równego dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej na etapie przedsądowym. System nieodpłatnej pomocy oraz nieodpłatnej informacji prawnej ma zatem doprowadzić do stworzenia mechanizmów umożliwiających dostęp do uzyskania porady prawnej przez mieszkańców naszego powiatu, którzy z uwagi na swój status materialny lub sytuację życiową nie mają możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy prawnej, a wszystkim osobom fizycznym zagwarantować dostęp do informacji prawnej.

Kto może ubiegać się o darmową pomoc prawną

Ustawa zakłada, że darmową pomoc prawną otrzymają osoby spełniające co najmniej jeden z poniższych warunków:

- młodzież do 26. roku życia,
- osoby posiadające ważną Kartę Dużej Rodziny,
- seniorzy po ukończeniu 65 lat,
- osoby fizyczne, którym w okresie roku poprzedzającego zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- kombatanci i weterani,
- zagrożeni lub poszkodowani katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną.

Od kiedy system rusza

Z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Kto będzie udzielać pomocy

Nieodpłatnej pomocy prawnej udzielać będą adwokaci i radcowie prawni zatrudnieni przez Powiat Toruński, ale wskazani przez Okręgową Izbę Radców Prawnych oraz Okręgową Radę Adwokacką. Natomiast w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe poradę będą mogli udzielać także doradcy podatkowi oraz absolwenci wyższych studiów prawniczych (posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie), a w szczególnie uzasadnionych przypadkach również aplikanci adwokacki lub radcowscy z upoważnienia

Punkt	Dni/godziny przyjęć	Adres
Chelmża (dla Miasta i Gminy Chelmża)	Poniedziałek 9.00 - 13.00 Wtorek 9.00 - 13.00 Środa 9.00 - 13.00 Czwartek 9.00 - 13.00 Piątek 9.00 - 13.00	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Hallera 25, Chelmża
Czernikowo	Wtorek 10.00 - 14.00 Środa 10.00 - 14.00	Urząd Gminy Czernikowo ul. Słowackiego 12 p. nr 14
Lubicz	Poniedziałek 10.00 - 14.00 Wtorek 10.00 - 14.00 Czwartek 10.00 - 14.00 Piątek 10.00 - 14.00	Urząd Gminy w Lubiczu Lubicz Dolny ul. Toruńska 24
Łubianka	Poniedziałek 13.00 - 17.00	Łubianka ul. Toruńska 97
Łysomice	Wtorek 10.00 - 14.00 Piątek 10.00 - 14.00	Urząd Gminy Łysomice ul. Warszawska 8 p. nr 6
Obrowo	Poniedziałek 10.00 - 14.00 Środa 10.00 - 14.00 Czwartek 10.00 - 14.00	Urząd Gminy Obrowo ul. Al. Lipowa 27 p. nr 35
Wielka Nieszawka	Środa 15.00 - 19.00	Budynek byłego Ośrodka Kultury w Małej Nieszawce, ul. Leśna 1
Zławieś Wielka	Czwartek 15.00 - 19.00 Piątek 15.00 - 19.00	Świetlica Integracyjna /budynek GOPS/ ul. Stoneczna 28 p. nr 11

odpowiednio – adwokata lub radcy prawnego udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej.

Zakres pomocy

Pomoc taka obejmuje: poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących uprawnieniach lub o spoczywających obowiązkach; wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego; udzielenie pomocy w sporządzeniu projektu pisma, pod warunkiem jednak, że sprawa znajduje się na etapie przedsądowym i nie toczy się jeszcze postępowanie przygotowawcze; sporządzenie projektu pisma wszczynającego postępowanie sądowe albo postępowanie sądowo-administracyjne; sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów

sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym; ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym.

Taka pomoc nie może dotyczyć spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; spraw z zakresu prawa celnego, dewizowego i handlowego oraz związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do jej rozpoczęcia.

Gdzie i kiedy można otrzymać taką pomoc

Starostwo Toruńskie zawarło porozumienie z większością gmin tak, aby wskazać punkty darmowej po-

mości prawnej w pobliżu osób jej potrzebujących, bez konieczności przyjazdu do Torunia na ul. Towarową.

Udział organizacji pozarządowych w pomocy prawnej

Zgodnie z zapisami ustawy rolę punktów należy przeznaczyć do obsługi przez organizacje pozarządowe, dlatego w dniu 22 października 2015 r. ogłosiliśmy konkurs na obsługę punktów w Czernikowie, Łubiance, Łysomicach Obrowie i Złejwsi Wielkiej przez te organizacje. Wpłynęły trzy oferty, komisja konkursowa dokona wyboru do końca listopada tego roku. Jeśli okaże się jednak, że żadna z organizacji pozarządowych nie spełniła wysokich wymagań określonych w kon-

kursie to 15 grudnia Starosta zwróci się do Prezesów Okręgowej Rady Adwokackiej i Okręgowej Izby Radców Prawnych o wskazanie adwokatów i radców prawnych na te punkty.

Komentarz do ustawy

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obecnie działają już podmioty świadczące poradnictwo prawne. Są to zarówno podmioty o charakterze niepublicznym, jak i publicznym. Brak było jednak podmiotu, dla którego udzielanie pomocy prawnej było zadaniem określonym ustawowo. Problematyką tą zajmują się obecnie Biura Porad Obywatelskich, Studenckie Poradnie Prawne oraz niektóre organizacje pozarządowe. Natomiast poradnictwo prawne świadczone przez podmioty publiczne koncentruje się w instytucjach pomocy społecznej, biurach poselskich i senatorskich, Państwowej Inspekcji Pracy, sądach czy też u nas w Starostwie u Powiatowego Rzecznika Konsumentów. Poradnictwo prawne i obywatelskie świadczą również ośrodki pomocy społecznej i powiatowe centra pomocy rodzinie w ramach realizacji niepieniężnych świadczeń z pomocy społecznej w postaci poradnictwa specjalistycznego.

Można uznać, że osoby dysponujące zasobami finansowymi są w stanie zapewnić sobie profesjonalną pomoc prawną w postaci adwokata czy radcy prawnego. Brak było jednak do tej pory mechanizmów umożliwiających uzyskanie dostępu do tego rodzaju usług osobom, których stan majątkowy nie pozwala pokryć kosztów porady prawnej na wolnym rynku. Celem zaproponowanych w ustawie rozwiązań jest zbudowanie systemu charakteryzującego się możliwie największą uniwersalnością, zarówno w zakresie dostępu do niego wszystkich mieszkańców, jak i zakresu spraw, w których będzie można uzyskać nieodpłatnie pomoc prawną. System stanowić ma zinstytucjonalizowane narzędzie umożliwiające uzyskanie pomocy prawnej na wysokim poziomie merytorycznym, niezależnie od sytuacji faktycznej i majątkowej zainteresowanego.

Ustawa wskazała jednoznacznie powiatom zadanie w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy i edukacji prawnej ale przy współpracy z gminami, Izdami Radców Prawnych i Radą Adwokacką co gwarantuje wysoką jakość pomocy.●